Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U100427

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-03-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зубцова Інна Володимирівна
2. Zubtsova Inna Volodymyrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.05

Назва наукової спеціальності: Ботаніка

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 01-03-2021

Спеціальність за освітою: Біологія

Місце роботи здобувача: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, м. Суми, Сумський р-н., Сумська обл., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.211.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: вул. Терещенківська, буд. 2, м. Київ, Київська обл., 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, м. Суми, Сумський р-н., Сумська обл., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.29

Тема дисертації:

1. Популяційний аналіз лікарських рослин заплав річок Кролевецько-Глухівського геоботанічного району

2. Population analysis of medicinal plants in the floodplains of the rivers of the Krolevets-Glukhiv Geobotanical Region

Реферат/анотація:

1. Дисертація присвячена комплексному вивченню популяцій дев'яти видів лікарських рослин, що зростають у заплавах річок Кролевецько-Глухівського геоботанічного району: Althaea officinalis L., Arctium lappa L., Centaurium erythraea Rafn., Leonurus villosus Desf. ex D'Urv, Melilotus officinalis (L.) Pall., Polygonum aviculare L., Potentilla erecta (L.) Raeusch., Sanguisorba officinalis L., Saponaria officinalis L. За результатами досліджень 2014-2019 років визначено показники площі популяційного поля та щільності, онтогенетичну, розмірну та віталітетну структури популяцій. Установлено, що вони, переважно, мають неповні онтогенетичні спектри і належать до інвазійного та нормального типів, а також до «молодих» та «зрілих». Показано, що у складі кожної із популяцій формуються рослини із специфічними ознаками габітусу та архітектоніки. Оцінено вираженість морфологічної мінливості та пластичності. Доведено, що основними чинниками прояву у рослин та популяцій специфічних розмірно-морфоструктурних ознак, виступають едафічні умови,

особливості фітоценотичного оточення, ступінь і характер антропогенного тиску. Установлено, що до числа видів із найбільшим ступенем морфоінтегрованості рослин належать: Arctium lappa та Althaea officinalis, а з найменшим – Polygonum aviculare. Індекс різноманітності розмірної структури популяцій у досліджуваному регіоні загалом варіює від 16,0 до 48,0%. З'ясовано віталітетну структуру та якісні типи популяцій. Представлено систему взаємозв'язків і взаємовпливів, що проявляються у структурі популяцій модельних видів лікарських рослин. За результатами досліджень сформовано пропозиції, спрямовані на забезпечення охорони та раціонального, невиснажливого використання фіторізноманіття лікарських рослин досліджуваного регіону.

2. The thesis is devoted to the complex study of populations of nine species of medicinal plants growing in the floodplains of the rivers of the Krolevets-Glukhiv geobotanical region: Althaea officinalis L., Arctium lappa L., Centaurium erythraea Rafn., Leonurus villosus Desf. ex D'Urv, Melilotus officinalis (L.) Pall., Polygonum aviculare L., Potentilla erecta (L.) Raeusch., Sanguisorba officinalis L., Saponaria officinalis L. The research of 2014–2019 allowed to establish population field area and density, to study the ontogenetic, size and vital structure of populations of the studied species. It was found that they mostly have incomplete ontogenetic spectra and belong to the invasive and normal types, as well as to the «young» and «maturing». It was shown that in the composition of each of the studied populations there were plant forms with specific features of habit and architecture. The severity of morphological variability and plasticity was assessed. It was proved that the main factors of manifestation in plants and populations of specific dimensional and morpho-structural features were edaphic conditions, characteristics of phytocenotic environment, degree and nature of anthropogenic pressure. It was found that Arctium lappa and Althaea officinalis belonged to the species with the highest degree of plant morphointegration but Polygonum aviculare was characterized by the lowest degree of morphointegration. The diversity index of the population size structure in the region generally varied from 16,0 to 48,0%. The vitality structure and qualitative types of populations were clarified. The system of interrelations and mutual influences shown in structure of populations of model kinds of medicinal plants was presented. According to the results of the research, proposals were developed to ensure the protection and rational, inexhaustible use of phytodiversity and stocks of medicinal plants in the region.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скляр Вікторія Григорівна

2. Skliar Viktoriia Hryhorivna

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дубина Дмитро Васильович
2. Dubyna Dmytro Vasylovych

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шиндер Олександр Іванович
2. Shynder Oleksandr Ivanovych

Кваліфікація: к.б.н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Дідух Яків Петрович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Дідух Яків Петрович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.